

Методичні рекомендації до проведення уроку з предмета «Зарубіжна література»

за темою: «Ідеї людяності, добра, порятунку життя й культури. Книга як символ збереження духовності, порятунку життя й культури в жорстокому світі в романі «Крадійка книжок».

Викладач:
Черниш Наталія Миколаївна
Загальний стаж педагогічної роботи – 35
років, в закладі – 12 років
Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої
категорії»
Педагогічне звання «викладач-методист»

Характеристика і навчально-виховне завдання теми уроку

Матеріал теми уроку «Ідеї людяності, добра, порятунку життя й культури. Книга як символ збереження духовності, порятунку життя й культури в жорстокому світі в романі «Крадійка книжок» є третім уроком у загальній темі «Сучасна література в юнацькому читанні». Матеріал теми пов'язаний з вивченням творчості відомого австралійського письменника М. Зузака «Крадійка книжок».

«Крадійка книжок» — книжка гіркою відчаю, неможливості змінити усе довкола. Книжка про силу слів. Книга розповідає про Голокост часів Другої Світової війни, вплив тоталітарного режиму Гітлера на людей, книги. На жаль, історія повторюється. Сучасний український читач на собі переживає весь жах війни. Наші діти – це діти війни, вони не по спогадам розуміють, що таке бомбардування, обстріли, що значить втрата рідних і близьких. Кожного дня ми чуємо сирени, ховаємося в бомбосховищах. Роман М. Зузака як ніколи актуальний, тому що саме зараз, на сучасних подіях йде становлення нового покоління, зростання особистості.

Даний урок є уроком узагальнення і систематизації нових знань, умінь та навичок. Закріплення вивченого матеріалу відбувається шляхом роботи здобувачів освіти в «літературній вітальні» над питаннями, розглянутими на уроці та за допомогою евристичної бесіди.

Навчальне завдання уроку: формування у здобувачів освіти знань з зарубіжної літератури, підведення підсумків знайомства з особистістю Марка Зузака, значенням книги і слова в житті людини.

Виховне завдання уроку: виховувати почуття патріотизму та національної ідентичності, інформаційну і комунікативну культуру здобувачів освіти, формувати навички спілкування в колективі й толерантне ставлення до почуттів і думок оточуючих; формувати вміння знаходити потрібну інформацію та презентувати її; виховувати неприйняття насилля, формування гуманізму, любові до Батьківщини, негативне ставлення до війни.

Розвивальна мета уроку: актуалізувати пізнавальну діяльність та критичне мислення здобувачів освіти; формувати навички спілкування в колективі, розвивати естетичний смак, світогляд.

Методична: використання методики випереджального навчання, пошукова робота.

Методика проведення уроку

За типом даний урок є уроком узагальнення і систематизації нових знань, умінь та навичок. Для засвоєння даної теми здобувачі освіти мають знати історичний матеріал, присвячений Другій світовій війні, Голокосту; згадати особистість автора, його творчість. На етапі актуалізації уроку проводиться бліц – опитування і завершується - заповненням паспорту твору.

Після презентації теми і плану уроку викладач звертається до здобувачів освіти з коротким вступним словом, тим самим мотивуючи здобувачів до співпраці. Мотивація навчальної діяльності відбувається через фронтальну бесіду.

Для повного та більш комфортного для здобувачів освіти опанування знаннями з теми в кожного здобувача освіти на парті є підручники, роздатковий матеріал із уривками твору (портретні характеристики героїв) , з опорним конспектом навчального матеріалу уроку.

Під час уроку для розгляду проблемних моментів твору використовуються уривки з художнього фільму «Крадійка книжок», реж. Брайан Персівал. Це дає можливість викладачу підсилити трагізм подій, які відбуваються в творі і надихнути здобувачів на більш глибокі роздуми, занурити їх у події Другої світової війни.

Для закріплення матеріалу уроку здобувачам освіти пропонується евристична бесіда «Книга як символ збереження духовності в жорстокому світі» .

При підведенні підсумків уроку здобувачі освіти за допомогою рефлексії – складають «хмаринки слів», пишуть враження від прочитаного і надії на майбутнє. На цьому етапі відбувається вибіркве оцінювання здобувачів освіти, які відповідали на уроці.

В якості домашнього завдання здобувачі освіти отримують завдання: написати есе на тему «Роль книги в моєму житті»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НР

Ірина МОШНЯГУЛ

29.01.24

ПЛАН РОКУ

31 січня 2024 року

Група № 22

Предмет «Зарубіжна література»

Тема 8. СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА В ЮНАЦЬКОМУ ЧИТАННІ

Тема уроку № 34 «Ідеї людяності, добра, порятунку життя й культури. Книга як символ збереження духовності, порятунку життя й культури в жорстокому світі в романі «Крадійка книжок».

Мета уроку:

Навчальна: *формувати предметні компетентності:* поглиблювати знання про сучасну зарубіжну літературу, творчість М. Ф. Зузака, розкривати творчу манеру письменника через роман «Крадійка книжок»; активізувати читацьку активність);

Розвивальна: розвивати дослідницькі, комунікативні, творчі навички, удосконалювати у здобувачів уміння і навички ідейно-художнього аналізу поетичного твору, навички зв'язного усного мовлення; *формування ключових компетентностей:* уміння вчитися: актуалізувати навички пізнавальну діяльність та критичне мислення учнів; *комунікативної:* формувати навички спілкування в колективі й толерантне ставлення до почуттів і думок оточуючих;

інформаційної: формувати вміння знаходити певну інформацію та презентувати її;

Виховна: виховувати високі моральні якості, почуття національної свідомості, естетичний смак; світогляд, прагнення літературної освіти;

Методична: застосування інноваційних технологій та інтерактивних методів навчання.

Тип уроку: Урок узагальнення і систематизації нових знань, умінь та навичок

Вид уроку: літературна вітальня, фронтальна бесіда, евристична бесіда.

Домінуючі методи проведення уроку:

- випереджальне навчання, ознайомлення з текстом твору, характеристикою героїв;
- групова робота в « літературній вітальні»;
- заповнення паспорту твору;
- бесіда

Домінуючі принципи:

- системність і послідовність навчання;
- доступність і посиленість навчання;
- індивідуальний підхід до особистості здобувачів освіти;
- науковість;
- міжпредметні зв'язки;
- свідомість та активність;
- наочність.

Форма організації учнів на уроці: індивідуально - групова.

Внутрішньопредметні зв'язки:

- Тема миру і війни;
- Тема Голокосту;
- Узагальнення досвіду багатьох поколінь в осмисленні подій Другої світової війни;
- Г. Белль «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...»;
- Події в сучасній Україні...

Міжпредметні зв'язки:

- Українська література
- Українська мова
- Історія України
- Всесвітня історія
- Спецдисципліни з професії «Оператор комп'ютерного набору, оператор комп'ютерної верстки »

Обладнання, ТЗН:

- ноутбук,
- телевізор

Засоби наочності, , роздатковий матеріал:

- підручники,
- дошка Padiet;
- уривки з фільму «Крадійка книжок»,
- Роздатковий матеріал (паспорт твору, уривки з тексту, листки для рефлексії,)

Структура уроку

1. Організаційний момент (1 хв.)
2. Актуалізація опорних знань: бліц – опитування, заповнення паспорту твору (7 хв.)
3. Мотивація навчальної діяльності (постановка задач уроку) (2 хв.)
4. Робота над темою уроку (20 хв.)
5. Рефлексія (здобувачі формують хмаринки слів) (5 хв.)
6. Підведення підсумків уроку (закріплення вивченого на уроці, систематизація та узагальнення знань (5 хв.)

Хід уроку:

Структура уроку	Форми роботи на уроці
1.Організацій-ний момент (1 хв.)	1) вітання та вступне слово викладача;
2.Актуалізація опорних знань: бліц-опитування, заповнення паспорту твору (7 хв.)	1. Слово вчителя (викладач акцентує увагу здобувачів на добі інформаційного суспільства, на потребах в величезному потоці видань віднайти потрібну книгу.) 2. Бліц – опитування пройденого матеріалу; 3. Заповнення паспорту твору.
3. Мотивація навчальної діяльності (постановка задач уроку) (2 хв.)	1. Слово вчителя (викладач звертає увагу здобувачів, що люди межі життя і смерті, виявляють свою справжню духовну сутність.)Викладач ставить перед здобувачами проблемне питання уроку: є щось таке, що можна протиставити смерті? 2. Оголошення теми та мети уроку
4.Робота над темою уроку (20 хв.)	1. Перегляд уривку художнього фільму « Крадійка книжок» 2. Фронтальна бесіда; 3. Перегляд 2 – го уривку художнього фільму « Крадійка книжок»; 4. Фронтальна бесіда; 5. Евристична бесіда «Книга як символ збереження духовності в жорстокому світі» 6.Перегляд 3 – го уривку художнього фільму «Крадійка книжок»;
5.Рефлексія (5 хв.)	Рефлексія (здобувачі створюють хмаринки слів враження від прочитаного і надії на майбутнє...)
6. Підведення підсумків уроку (5 хв.)	1.Виставлення оцінок, 2. Д/з розв'язати кросворд.(інструктаж до домашнього завдання)

Використані джерела

1. Коваленко Т. В. Презентація Маркус Зузак «Крадійка книжок»./Платформа «На урок». – 2021.
2. Цецура В. С. Урок: Маркус Зузак «Крадійка книжок». Історія життя Лізелі Менінгер. Викриття згубного впливу фашизму в творі./Платформа «Всеосвіта» - 2021.
3. Киричук Т. В. Методичний матеріал: Маркус Зузак «Крадійка книжок» - матеріали до вивчення./Платформа «Всеосвіта». - 2022
4. Експрес – урок: маркус Зузак і його роман «Книжкова злодюжка»
<https://www.youtube.com/watch?v=koUffDIwDgQ>
- 5.«Крадійка книжок» аудіокнига скорочено. Маркус Зузак
<https://www.youtube.com/watch?v=0bRzVX2rYsM&t=3s>
6. Художній фільм «Крадійка книжок», реж. Брайан Персівал
<https://uakino.club/filmy/militaries/1318-knizhkova-zlodyka-krazyka-knizhok.html>

Викладач

Наталія Черниш

ДОДАТКИ

1. Панель Padlet (на дошці розташовані матеріали до циклу уроків)
<https://uk.padlet.com/nchernish/padlet-mz4jjgtw7vbkq463>

Експрес – урок: маркус Зузак і його роман « Книжкова злодюжка»
<https://www.youtube.com/watch?v=koUffDIwDgQ>

Художній фільм «Крадійка книжок», реж. Брайан Персівал
<https://uakino.club/filmy/militaries/1318-knizhkova-zlodyka-kradyka-knizhok.html>

1. Паспорт твору

1) Автор: _____

2) Назва: _____

3) Приналежність до національної літератури:

4) Жанр: _____

5) Дата написання: _____

6) Тематика і проблематика: _____

7) Художній час і простір

роману: _____

8) Оповідач? (від чийого лица ведеться оповідь): _____

Головні герої:

3. Цитати з тексту М. Зузака «Крадійка книжок»

«Лізель заховала книгу під матрацом і час від часу витягала її, щоб потримати в руках, вона розглядала напис на обкладинці, торкалася пальцями букв усередині, але їй гадки не мала, що там написано. Насправді, їй було байдуже, про що ця книжка. Важливішим було те, що вона означала: останній раз, коли вона бачила братика. Останній раз, коли вона бачила маму»

Тато написав слово великими літерами, а під ним намалював кривобоке яблуко. Він був малярем, а не художником. ...Вони проходили абетку, і очі дівчинки все більше круглішали. Вона вивчала її в школі, та цього разу все було набагато краще. Тут була лише вона, і вона не почувалася переростком. Їй подобалося спостерігати, як татова рука виводить слова і повільно малює простенькі ілюстрації. ... Під час одного з підвальних уроків тато витягнув пензлика. У Губерманів не було розкошів, але в підвалі зберігалося багато фарби, і вона стала у пригоді для навчання Лізель. Тато казав слово, і дівчинка вимовляла його по буквах, а тоді малювала його на стіні, доки не виходило правильно. Щомісяця стіну перефарбовували. Новий цементний аркуш»)

«Він був на вісім місяців старший за Лізель, у нього були худі ноги, гострі зуби, блакитні очі і волосся лимонного кольору. Один із шести дітей Штайнерів, він завжди був голодним. На Небесній вулиці його вважали трохи схибленим. А все через подію, про яку мало хто говорив, але усі чули, - «випадок із Джессі Овенсом», - коли Руді вимазався вугіллям і вночі прийшов на місцевий стадіон, щоб пробігти стометрівку. Схиблений він чи ні, Руді судилося стати найкращим другом Лізель. .

«Я обережно ніс його розтрощеними вулицями, в одному оці мені бриніли солоні сльози, а серце було важким і смертельним. На мить я зазирнув у його душу і побачив вимазаного чорним вугіллям хлопця, що перетинав уявну фінішну пряму і вигукував ім'я Джессі Овенса. Я побачив, як він до пояса занурився в крижану воду і гнався за книжкою. А ще я побачив хлопця, що лежав на ліжку і уявляв, який на смак той поцілунок його чарівної сусідки. Він робив щось зі мною, той хлопець. Він наступає на моє серце. Він примушує мене плакати».

«Лізель щоночі спускалася до підвалу. І всюди носила з собою книжку. Вона годинами писала, намагаючись за ніч написати десять сторінок свого життя». І саме це врятувало її. У ту ніч сирени завили занадто пізно. «Небо скидалося на суп, воно кипіло і вирувало. А в деяких місцях воно пригоріло... За лічені хвилини вирости, нагромадилися насипи з бетону і землі. Вулиці перетворилися на розірвані вени. Кров лилася, доки земля не ввібрала її, а тіла в'язнули в ній, як колоди після повені. Приклеєні до землі. Всі до одного. Сила – силенна душ». «Маленьке містечко знову розірвали на шматки. ...Я саме збирався йти, коли помітив її – вона стояла навколішки. Виписаний, окреслений гірський хребет із уламків каменю підіймався довкола неї. В руках вона стискала книжку». «Вона вижила тому, що сиділа в підвалі і перечитувала історію свого життя, перевіряла на помилки. Раніше цей підвал вважали недостатньо глибоким, але тієї ночі, жовтня, його було достатньо. Уламки снарядами летіли вниз, і за кілька годин, коли Молькінг огорнула дивна тиша, місцевий підрозділ ЛСЕ почув якісь звуки. Відлуння. Десь під землею дівчинка вистукувала олівцем по банці з фарбою. Вони завмерли, схилились і припали вухами до землі, а щойно звук повторився, кинулися копати»

4. Листки для рефлексії

